

KULTURA

Nakon godina neizvjesnosti **Hrvatski povijesni muzej** trebao bi se useliti u zgradu Hrvatskoga hidrometeorološkog zavoda u Zagrebu

Dom za hrvatsku povijest

Zgradu na Gornjem gradu koja je stradala u potresima uredit će novcem EU fondova

Denis Derk

Hrvatski povijesni muzej, koji već desetljećima čeka adekvatni smještaj kako bi javnosti mogao predložiti stalni postav, ostaje na Gornjem gradu. Stalni postav te iznimno važne nacionalne institucije trebao bi biti smješten u bivšu zgradu Državnoga hidrometeorološkog zavoda koja dominira Strossmayerovim šetalištem i iz koje se pruža doista impresivan pogled na cijeli Zagreb. No, HPM-u bi ostala i njegova dosadašnja zgrada, vrijedna gornjogradska palača Vojković-Oršić-Kulmer-Rauch iz obližnje Matoševe ulice, pa bi tako grad Zagreb dobio doista prvorazrednu kulturološku i turističku muzeološku atrakciju, i to usred Gornjeg grada.

Zgrada Državnog hidrometeorološkog zavoda danas ima crvenu naljepnicu i opasna je za život. Teško je oštećena u potresu u ožujku, ali i dodatno oštećena u nedavnoj katastrofi čiji je epicentar bio na Banovini, a hidrometeorolozima se već otprije gradi nova zgrada u kampusu na Borongaju. Očito se odustalo i od smještaja HPM-a u bivšu zgradu Tvornice duhana Zagreb, koja je još 2007. godine namjenski kupljena za tu svrhu, ali je projekt zapao u poteškoće koje će svoj epilog imati na sudu.

Istraga zbog Vladinih odluka

– Na žalost, zbog odluka donesenih u vrijeme prethodne Vlade (2012. – 2015.) pokrenute su istražne radnje i nastavak projekta obnove zgrade Tvornice duhana Zagreb za Hrvatski povijesni muzej je onemogućen. Ministarstvo kulture i medija proteklih je godina aktivno tražilo novu lokaciju. Na žalost, razorni potres koji je pogodio Zagreb i okolice u ožujku, ubrzao je planove Državnoga hidrometeorološkog zavoda za premještanje na novu lokaciju. Znajući za planove još iz osamdesetih godina prošlog stoljeća, aktualizirana je ideja da se ova zgrada dodijeli HPM-u. Predsjednik Vlade Andrej Plenković složio se s prijedlogom, a Ministarstvo kulture i medija u suradnji s Ministarstvom graditeljstva, prostornog uređenja i državne imovine realizirali su dodjelu zgrade. S obzirom na to da je zgrada zbog razmjera šteta neupotrebljiva, pokrenute su sve predradnje kako bi se prva

PATRICK MACEK/PIXSELL

SANJIN STRUKUĆ/PIXSELL

GORAN STANJIL/PIXSELL

PRIPREMAJU POTREBNU DOKUMENTACIJU Ravnateljica HPM-a Matea Brstilo Rešetar (gore) uz podršku ministricke Nine Obuljen Koržinek raspisuje projekt preseljenja na impresivnu novu lokaciju

faza statičke obnove realizirala iz sredstava Europskog fonda solidarnosti. HPM i Hrvatski restauratorski zavod u suradnji sa stručnjacima Ministarstva kulture i medija pripremaju dokumentaciju za javni natječaj, a istovremeno stručni djelatnici muzeja rade na idejnom projektu stalnog postava, što je preduvjet za raspisivanje natječaja za projektiranje – veli ministrica kulture i medija Nina Obuljen Koržinek.

Hrvatski povijesni muzej koji postoji već 175 godina, a još nema stalni postav, tako bi se našao u povijesnoj palači obitelji Jelačić, koja je više puna nadograđivana, a u koju je polovicom prethodnog stoljeća bila smještena i Kraljevska velika realka. Bio je

u toj impresivnoj zgradi i ženski licej, carina, kavana..., da bi je onda polako osvojili znanstvenici. U toj je zgradi davnih godina počeo djelovati Opservatorij, a baš je tu znanstvenik svjetskoga glasa Andrija Mohorovičić otkrio mohosloj, tj. diskontinuitet u Zemljinu plaštu. Sa smještajem HPM-a u ovu povijesnu i više nego atraktivnu zgradu

Muzej postoji već 175 godina, a još uvijek nema stalni postav jer nikada nije imao adekvatan prostor

izuzetno je zadovoljna i njegova ravnateljica Matea Brstilo Rešetar, koja je uvjerenja da Hrvatski povijesni muzej više ne može čekati jer se zbog potresa iz ožujka prošle godine suočio s najtežom i najdubljom krizom tijekom 175 godina postojanja.

– Na temelju trenutanih zbivanja, iskrenog i racionalnog promišljanja te dosadašnjih iskustava, HPM je osnivaču predložio rješenje utemeljeno na historijatu djelovanja Muzeja te zalaganja svih dosadašnjih ravnatelja i djelatnika. To je prije svega oživotvorenje ideje ostanka na Gornjem gradu, uz dobivanje dodatnog prostora za realizaciju stalnog postava. Činjenica da se Državni hidrometeorološki za-

vod ne namjerava vraćati natrag u svoju palaču stradalu u potresu, osobno mi je kao ravnateljici dala nadu u mogućnost realizacije projekta koji je za Muzej zamišljala bivša ravnateljica Muzeja, povjesničarka umjetnosti Lelja Dobronić vidjevši ga na poziciji Vranicanijeve poljane. Ujedno tu je i činjenica da projekt obnove palače Vojković-Oršić-Kulmer-Rauch, pokrenut sredinom 80-ih godina 20. stoljeća, nikada nije u cijelosti dovršen. Postresno stanje te palače i palače Hidrometeorološkog zavoda na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja pruža nam nove perspektive i moderna rješenja u načinu njihove obnove. Za djelovanje Muzeja nikako nije zanemariv položaj i reprezentativnost tih dviju gornjogradske palače s pogledom na metropolu. To se ne može mjeriti s lokacijom Tvornice duhana Zagreb. Državni hidrometeorološki zavod zaista je zadovoljan što će zgrada pripasti HPM-u s obzirom na to da će unutar njega biti dostojno prezentirana i spomen-soba Andrije Mohorovičića, koji je u njoj ostvario otkriće diskontinuiteta u Zemljinoj kori – ističe ravnateljica Brstilo Rešetar, koja zahvaljuje ministrici Obuljen Koržinek koja je prepoznala potencijal ovog rješenja koji je predložen 'iznutra', na temelju iskustava prethodnih generacija HPM-a.

Odustali od uređenja TDZ-a

– Moramo biti iskreni i reći da je potres ubrzao rješenje te da će obnova trajati, no isto bi bilo s bilo kojim drugim rješenjem. Od kupnje TDZ-a proteklo je jako puno vremena. Jedna cijela generacija kustosa koja je uložila vrijeme i trud u projekt već je u mirovini, stoga se nemamo vremena osvrtni na propali projekt rekonstrukcije i prenamjene bivše Tvornice duhana Zagreb, to prepuštamo sudskim tijelima. Što se tiče koncepcije stalnog postava HPM-a, koja je rađena za objekt TDZ-a, ona će se revidirati i prilagoditi novim prostornim mogućnostima. Koncepcija stalnog postava velik je posao kustosica koje su već u mirovini, a nova ga se generacija kustosa ne namjerava odreći, jer pruža dobar temelj – veli ravnateljica Muzeja Matea Brstilo Rešetar.

A kada bi Muzej u novouređenoj zgradi i s novim postavom mogao otvoriti vrata?

– O rokovima je u ovom trenutku prerano govoriti. To će biti moguće kad se izradi cjelovita projektna dokumentacija. No, očekujemo da će se projekt realizirati dijelom financiranjem iz EU fondova, a dijelom iz nacionalnih sredstava – ističe ministrica Obuljen Koržinek.